

Předmět výzkumu: Míra sociální kontroly v sousedství a charakter tohoto sousedství.

Výzkumná otázka: Jaká je souvislost mezi charakterem sousedství a mírou sociální kontroly v tomto sousedství?

Teoretická hypotéza: Míra sociální kontroly v sousedství je závislá na charakteru tohoto sousedství.

Pojmová analýza:

Sousedství: Soubor osob, které na základě trvalejšího bydlení v těsné blízkosti udržují specifický druh sociální interakce a vzájemných vztahů, jejichž forma a obsah jsou do značné míry určeny kulturním vzorem „dobrého souseda“.

Dimenze: typ zástavby

Obyvatelé jednotlivých typů zástavby se liší svým socioekonomickým statusem, což považujeme za nejvíce adekvátní k posouzení charakteru sousedství.

Myslím, že to tvrzení platí v odlišné míře pro různé typy zástavby, proto jste se měli snažit ještě dále to operacionalizovat a více upřesnit jaká zástavba konkrétně.

Indikátory: vilová čtvrť, sídliště činžovních domů

Pojmová analýza:

Sociální kontrola: Konfrontace reálného chování jedince nebo skupiny s kolektivně sdílenými hodnotami a normami tohoto chování, průběžně prováděna účastníky sociální interakce. Sociální kontrola probíhá při každodenní interakce, v malých skupinách, během celého procesu socializace

Dimenze: intenzita sociální interakce

Cílem sociální kontroly je, aby se jedinec choval v rámci společenských norem. Nástrojem sociální kontroly je sociální

interakce, jejímž prostřednictvím jsou normy udržovány, a to na základě zpětné vazby druhých lidí.

Indikátory: frekvence trávení volného času (vzájemné návštěvy, společné organizování volnočasových aktivit atd.)

Opět si myslím, že ten indikátor je vymezen ještě příliš široce, měli byste si jedno vybrat ze závorek a upřesnit třeba jaké návštěvy, co je společné trávení volného času (nejlépe vybrat třeba i jen jednu konkrétnější činnost, pijatiky v hospodě na rohu to asi nebudou). Jde o to, aby bylo jasné, že ta činnost má vztah ke konkrétní normě a také aby bylo jasné, jak ji budete měřit.

Praktická hypotéza: Frekvence společného trávení volného času obyvatel sídlišť činžovních domů je vyšší než frekvence společného trávení volného času obyvatel vilové čtvrti.

Pracovní hypotéza je málo konkrétní, je třeba upřesnit indikátor sociální kontroly.

Předmět výzkumu: Školní prospěch a struktura rodiny.

Výzkumná otázka: Ovlivňuje rodina školní prospěch dítěte?

Teoretická hypotéza: Na školní prospěch dětí má vliv jeho rodina.

Pojmová analýza:

Rodina: Je základním článkem sociální struktury, základní ekonomickou jednotkou jejímiž hlavními funkcemi je reprodukce trvání lidského biologického druhu a výchova, respektive socializace potomstva, ale i přenos kulturních vzorců a zachování kontinuity kulturního vývoje. V užším slova smyslu pojímáme rodinu jako „rodinu nukleární“, což je rodinná skupina tvořící společnou domácnost a skládá se z rodičů a jejich vlastních, eventuálně

adoptovaných dětí. Je to malá, intimní, relevantně uzavřená skupina, v níž převládá bezprostřední, důvěrně osobní kontakty.

Tady se nabízí vytáhnout si ty funkce rodiny (tj. potřeby, které rodina uspokojuje a tak se reprodukuje) dát do seznamu jako dimenze reprodukce rodiny (t.j. první hledisko, podle kterého operacionalizujete rodinu), nebojte se dělat ty operacionalizace jako seznam, který připojíte za svou pojmovou analýzu jako její shrnutí.

Dimenze: struktura rodiny (tj. druhé hledisko ze kterého operacionalizujete rodinu jako podmínky uspokojování těch potřeb, t.j. vykonávání těch funkcí, t.j. reprodukování rodiny)

Struktura rodiny má pro nás podobu úplné a neúplné rodiny. Struktura rodiny (přítomnost nebo nepřítomnost rodiče/rodičů) chápeme jako důležitější aspekt při formování osobnosti individua než např. ekonomické podmínky dané rodiny.

Indikátory: úplná rodina, neúplná rodina

Toto je potřeba upřesnit, aby bylo jasné co je pro vás úplná rodina a neúplná, máte to v té dimenzi – přítomnost, nepřítomnost obou rodičů, zbývá už jen dotáhnout to do konce tak, že se zeptáte: co je to ta přítomnost? (jaká společná konkrétní činnost – asi bydlení?, nebo více činností?, a jak dlouho už jo nebo ne dozadu? + musí ti rodiče být oba vlastní?

Pojmová analýza:

Školní prospěch: Systematicky prováděné, vědecky založené a plánované formy hodnocení výsledků výchovně vzdělávací práce jednotlivých žáků podle požadavků společnosti. Vedle učebního výkonu odráží školní prospěch rovněž i určité úsilí žáka, podmínky učení, ale i postavení žáka ve třídě, výchovně vzdělávací práci učitele apod.

Dimenze: oficiálně uznávané hodnocení

Je vhodné pro kvantitativní výzkum z hlediska snadné dostupnosti dat a jejich zpracování.

Indikátor: známky daných předmětů (matematika, jazyk český, cizí jazyk, základy společenských věd, dějepis, fyzika, biologie, chemie) dětí na 2. stupni základní školy

Neškodí upřesnit jaké známky, tj. kdy ty známky získali a které děti. Protože se nabízejí dvě otázky: za prvé, jen poslední vysvědčení nebo je relevantní delší časový úsek? a jak dlouhý? Za druhé, má cenu srovnávat prospěch žáků z různých ročníků mezi sebou, nemá to nějaká úskalí?

Praktická hypotéza: Děti z neúplných rodin mají na 2. stupni základních škol horší známky z daných předmětů než děti z rodin úplných.

Je vidět, že jste na úkolu od minule zapracovaly, chápete logiku operacionalizace i tvorby hypotéz, jediné na co musíte dávat pozor je, abyste dotahovaly operacionalizaci až do konce při hledání indikátorů. Zapřemýšlejte nad mým komentářem, úkol č. 1 máte splněný.

S pozdravem
Kamil Mareš.